СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIII. Ч. 218. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 14-го ЛИСТОПАДА 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 14, 1986 No. 218. VOL. XCIII.

ДОМАГАЮТЬСЯ ВКЛЮЧЕННЯ УКРАЇНИ І БІЛОРУСІ В ГЕЛЬСІНКСЬКИЙ ПРОЦЕС

Відень (УІБ). — Тут у приміщеннях канадської амбасади відбулася у середу, 5-го листопада, пресова конференція міністра закордонних справ Канади Джов Кларка й амбасадора на Віденську конференцію Вілляма Бауера на тему канадської участи й програмової промови міністра Кларка на першій пленарній сесії цієї конференції.

В дискусії над нею проф. Ярослав Рудницький висловив признання міністрові за його промову, в якій він згадав долю Данила Шумука на засланні, а зокрема за його влучне завваження, що „поступ у Гельсінкському процесі міряється тільки ділами, а не словами".

„Те саме, — сказав проф. Рудницький — ми чули на початку Бернської конференції з уст швайцарського міністра Ж. Обера, але вона, на жаль, закінчилася повним фіяско". У дальшому проф. Рудницький торкнувся одного позитивного аспекту Віденської конференції, а саме притягнення в орбіту її аґенд інших держав Середземноморського басейну, що постулює конечність включення до участи України і Білорусії, членів ООН, у Гельсінкський процес. На жаль, досі ніхто з 35-ти сигнаторів гельсінкського Прикінцевого акту про це не думав і не підносив цього на міжнародному форумі. „Чи не могла б це зробити Канада?" — закінчив своє слово проф. Рудницький.

Міністер Кларк відповів, що основна акція Канади під теперішню пору йде в напрямі захисту „людських прав" у СССР, як цілості, бо СССР виступає на післягельсінкських конференціях як одна цілісна делеґація.

При нагоді канадського виступу на Віденській конференції проф. Рудницький передав амбасадорові В. Бауерові текст свого проєкту колективних людських прав, паралельний до прав людини ООН з 1948 року. Цей текст було теж передано членам американської делеґації на Віденську конференцію під керуванням амбасадора Воррена Зімермана, а теж украінським членам цієї делеґації Орестові Дейчаківському та д-рові Юліянові Кулясові. Ці матеріяли були поставлені до диспозиції пресових аґенцій, що мали своїх заступників на Віденській конференції та були переслані редакціям місцевих віденських часописів, зокрема популярного „Ді Прессе".

ВЕРХОВНИЙ СУД ЗСА ПЕРЕГЛЯНЕ СПРАВУ Ю. КУНҐИСА

Вашінгтон. — Нюаркська газета „Стар Леджер" інформує у числі з 11-го листопада ц.р., що Верховний Суд погодився переслухати справу Юозаса Кунґиса, 70-річного американського громадянина литовського роду з Кліфтону, Н. Дж., якому Бюро спеціяльних інвестиґацій (ОСІ) при Департаменті справедливости ЗСА закидає воєнні злочини під час Другої світової війни. Ю. Кунґис вніс відклик проти намагання відібрати йому американське громадянство на підставі недоказаного злочину, прав доподібно на підставі „документів" КҐБ, якими широко користується ОСІ і деякі жидівські організації. До відклику Ю. Кунґиса приєднався ряд етнічних організацій в тому й УНСоюз.

Ю. Кунґисові закидають участь у замордуванні понад 2,000 литовських жидів під час окупації гітлерівською армією Литви в 1941 році. Федеральний суд в 1983 році відкинув обвинувачення, а суддя тоді заявив, що прокуратор не має достатніх доказів. Крім того суддя закинув прокуратурі, що вона не змогла переконати суд у воєнних злочинах обвинуваченого.

Тоді Кунґисові закидали на процесі у Нюарку, що він давав накази винищувати жидів і наглядав, щоб ці накази були здійснювані поліцією. Очевидно, прокуратура користувалася совєтськими „документами", пересланими до ОСІ.

У відклику Кунґис признається до деяких змін в ним зроблених, в поданні на переїзд до ЗСА в 1947 році, але ці зміни на його думку робили також інші, щоб уникнути депортації до СССР зараз після закінчення війни.

ГЕЛЬСІНКСЬКА КОМІСІЯ ЗСА КРИТИКУЄ СССР

Вашінгтон. — Так звана Гельсінкська комісія З'єднаних Стейтів Америки, чи радше Комісія безпеки і співробітництва в Европі, опублікувала чергове річне звідомлення на 1986 рік, у якому знову піддала гострій критиці Совєтський Союз і вісім інших країн, в більшості совєтських сателітів, за порушення прав людини. Не зважаючи на звільнення кількох дисидентів в останніх місяцях і намагання совєтської пропаганди заперечувати поодинокі випадки порушення прав людини і Гельсінкських угод взагалі, комісія ЗСА все одно зараховує уряд СССР до категорії найбільших порушників.

Крім Совєтського Союзу у звідомленні згадується ще: Болгарію, Чехо-Словаччину, Східню Німеччину, Мадярщину, Польщу, Румунію, Туреччину і Югославію. Звідомлення комісії було роздане також усім делегатам на Гельсінкській конференції у Відні, Австрія на якій делегати, які репрезентують більшість країн-сигнаторів Гельсінкських угод будуть обговорювати крім суто політичних і оборонних та роззброєневих справ, також справи гуманітарні, між ними права людини.

Комісія ЗСА дає поодиноко оцінку кожній із згаданих країн відмічуючи, наприклад такі справи, як брак свободи рухів, заборона еміграції, переслідування релігії, профспілкової діяльности, іншої від діяльности визначеної компартією тощо. Деякі з країн дещо злібералізували свої режими, принаймні в деяких відношеннях, — заявила представниця комісії Сузан Оснос, але дев'ять країн все ще залишаються в категорії „незмінних", тобто далі порушують права людини й цілком не думають міняти свого відношення до „третього кошика" Гельсінкських угод, не зважаючи на доказовий матеріял і річеву критику з вказанням на окремі випадки порушення. Комісія найбільше затурбована переслідуванням інтелектуальної верстви в комуністичних країнах і висиланням в екзиль, або до психіятричних заведень осіб, які мають іншу від режиму думку чи погляд.

У першій групі порушників, після докладно переведеної аналізи, таки залишилися СССР і Туреччина, не зважаючи на те, що остання не є совєтським сателітом.

Річне звідомлення Комісії безпеки і співробітництва в Европі видане книжкою яка має 343 сторінки. На запитання кореспондентів в Ню Йорку, у совєтській місії до ОН нічого не мали до сказання. Вони заявили, що до цієї справи появиться офіційне становище уряду, який, мовляв, перевірить чи такі випадки порушень мали місце в СССР.

ПЕРША РУНДА ПЕРЕГОВОРІВ В ЖЕНЕВІ ЗАКІНЧИЛАСЬ

Женева, Швайцарія. Перша рунда переговорів між прелставниками урядів З'єднаних Стейтів Америки і Совєтського Союзу у справі редукції стратегічної нуклеарної зброї закінчилась тут і, як кажуть американські делегати, була корисною, у противагу до совєтських, які критикують непослідовність Уряду ЗСА у здійсненні домовлености у Рейкявіку між генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Ґорбачовим і президентом Роналдом Регеном.

Голова американської делегації вашінгтонський адвокат Макс Кампелман вважає, що не зважаючи на совєтський негативний підхід до розв'язки проблеми частинного роззброєння, бо Москва, нібито, хоче цілковитого знищення атомової зброї на протязі 10 років, як про це говорив в Ісляндії Р. Реґен, делегати вже у першій сесії нарад змогли полагодити багато важливих технічних справ і осунути перешкоди про які раніше совєти навіть не хотіли говорити. Справа тепер мусить бути вирішена на найвищому рівні, на плятформі домовлености в Рейкявіку і тоді можна буде приспішити підписання договору про зменшення нуклеарної зброї, зокрема міжконтинентальних ракет далекого і таких же ракет середнього засягу, які зокрема турбують Европу.

Чергова сесія розпічнеться в Женеві 15-го січня наступного року і до того часу обидві надпотуги мусять докласти максимальних зусиль, щоб вияснити головні проблеми редукції. М. Кампелман зовсім не скриваєть-ся з тим, що між американською і совєтською делегаціями існують різниці в поглядах на ці чи інші справи і він не хоче їх зменшувати, щоб не робити мильного враження на американський нарід, що все нібито в порядку на відтинку переговорів про роззброєння.

Голова совєтської делегації Віктор П. Карпов, заява якого появилася раніше і була поширена пресовим агентством ТАСС, скопіював, очевидно заяви і становища в тій справі своїх зверхників, зокрема міністра закордонних справ Едуарда А. Шеварднадзе і самого М. Горбачова, які намагалися скинути вину за неуспіхи у переговорах в Рейкявіку і в Женеві на Адміністрацію президента Р. Регена, яка, мовляв, робила все, що від неї залежало, щоб не допустити до підписання договору у справі атомової зброї. Цей погляд, голошений совєтськими лідерами і їхніми підручними, в конкретному випадку В. Карповим, починає прийматися в СССР і в комуністичному бльоку держав, бо його, згідно з пляном випрацюваним в Кремлі, відповідно розголошують совєтські засоби масової інформації.

Катедра св. Володимира в Ню Йорку святкуватиме своє 60-ліття

Ню Йорк, Н. Й. — У неділю, 23-го листопада ц.р., українська православна катедра св. Володимира, при 160 Вест 82-га вул., відзначатиме своє 60-ліття. О год. 10-ій вранці в цей день Святу Літургію відслужать Владика Антоній, Єпископ Ню Йорку й Ню Джерзі, що є наймолодшим українським православним єпископом в ЗСА, і парох о. митрофорний протоієрей, Володимир Базилевський, який є одним із найстарших парохів Української Православної Церкви в ЗСА. Співатиме хор під диригентурою проф. Михайла Лева.

Після Богослужби відбудеться прийняття в церковній залі. Голова Парафіяльної ради Іван Куравський керує приготуванням до цих врочистостей.

За докладнішими інформаціями і замовленнями слід телефонувати на число (201) 469-7248 або (718) 423-2053.

Появилася книжка про М. Горбаля в німецькій мові

Джерзі Сити, Н. Дж. — Накладом престижевого західньо-німецького видавництва Ґерольд і Аппель в Гамбурзі появилася книжечка про Миколу Горбаля п.н. „Тут чекається на кінець".

У вступі пера д-р Анни Галі Горбач, невтомної письменниці і перекладачки українських творів на німецьку мову, німецькі читачі довідуються про незрозумілі для західнього громадянина „злочини" молодого поета та учителя музики із Західньої України Миколи Горбаля, якого засудили за незакінчений вірш, називаючи це пропаґандою, і який відсиджує вже третю кару — разом 24 роки тюрми та концентраційних таборів.

Д-р А.Г. Горбач інформує при кінці свого вступу про те, що Миколу Горбаля адоптувала Міжнародна Амнестія, як також, що німецька група з Мюнхену старається всіми способами йому допомогти. Авторка висловлює надію, що може ця книжечка про долю М. Горбаля в німецькій мові допоможе також в якійсь мірі в його звільненні.

В книжечці, крім того зворушливого вступу, є переклад заяви покійного вже поета Василя Стуса в обороні М. Горбаля, останнє слово ув'язненого, вияснення його п.н. „Як відбувся проти мене процес" та інтерв'ю з М. Горбалем переведене євангелицькою пресовою службою в 1980 році, коротко перед Мадридською конференцією.

Накінці подано лист і вірші М. Горбаля, які йому вдалося передати на Захід. Лист має назву „Молімося за силу, щоб не втратити віри", а вірші розпочинаються зверненням до Бога, щоб допоміг йому відкинути тягар зневіри і пережити радість зустрічі із Всевишнім.

На обкладинці видання подано потайки зроблену світлину сторожі із собакою при обході карного табору.

ПОСВЯЧЕННЯ І ВІДКРИТТЯ УНДОМУ

Ню Йорк. — Дирекція Українсього Народного Дому в Ню Йорку повідомляє, що посвячення і відкриття відновленого УНДому відбудеться в неділю, 14-го грудня ц.р., о год. 3-ій по полудні тут у відновленій великій залі, при 140-142 Друга аве. Акт посвячення довершить Владика Василь Лостен, Епарх Стемфорду, в асисті духовенства.

Головна Управа СУА відбула засідання

Ню Йорк (М.С.). — В суботу і неділю, 1-го і 2-го листопада ц.р., відбулося тут в домівці СУА засідання Головної управи Союзу Українок Америки. У засіданні взяли участь: голова Іванна Рожанковська, члени Екзекутиви, референтки, голови окружних управ, голова Конвенційного комітету XXI Конвенції СУА Дарія Городиська та голова Контрольної комісії Ірина Кіндрачук.

У першому дні нарад, після відкриття і прийняття їх нарад, голова СУА подала пропозицію відмічення СУА 1000-ліття християнства в Україні. Ця справа була широко і всебічно дискутована. У висліді дискусії вирішено відзначити цю величну історичну подію такими починами:

- Дати фінансову допомогу сестрі д-р Софії Сеник з Риму на видання праці англійською мовою „Історія Української Церкви";
- Підтримати матеріяльно Український Музей у підготові та влаштуванні виставки ікон і модерного релігійного мистецтва та видання з тієї нагоди каталогів, що є дуже коштовне;
- Проголосити конкурси Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих на тему 1000-ліття християнства в Україні у 1987 році на літературний твір, а у 1988 році на історичну працю.

Продискутовано і схвалено, що представниці окружних управ СУА візьмуть активну участь у V Конґресі СФУЖО, який відбудеться у листопаді 1987 року у Торонто, Канада.

Прийнято звіти секретаріяту, фінансовий, редактора і адміністрації „Нашого Життя". У дискусії присв'ячено багато часу й уваги справам „Нашого Життя" та потребі 100-відсоткової його передплати.

Заслухано звіт голови Комітету підготови Другої Жіночої Конференції „Українська жінка у двох світах" Надії Нинки. Конференція відбулася в днях 3-го, 4-го і 5-го жовтня 1986 року у Принстоні, Н. Дж. Підсумки з перебігу конференції подала Зеня Брожина, голова її Програмової комісії, а голова фінансової комісії Леся Качмар дала фінансовий звіт. Як відомо, Друга Жіноча Конференція, в якій взяли участь понад 250 осіб, не враховуючи членів поодиноких комісій, була дуже добре підготована. Програма була на високому рівні, до чого причинилися добре підібрані актуальні теми панелів, та фахові доповідачі. Головна управа СУА висловила признання і подяку комітетові згаданої конференції за зразкову її підготову і переведення. Це признання включено до резолюцій нарад Головної управи.

(Закінчення на стор. 3)

Преса в СССР подала скупі згадки про смерть В. Молотова

Москва. — Як повідомило совєтське пресове агентство ТАСС, в суботу, 8-го листопада, тут на 96 році життя помер колишній міністер закордонних справ Вячеслав Молотов (справжнє прізвище Скрябін). Але в загальному, у пресі СССР появились дуже скупі згадки про нього.

В. Молотов рано почав свою революційну діяльність. В 1906 році, маючи 16 років, він вступив в партію, яка тоді мала назву РСДРП(б). Під час Жовтневого перевороту Молотов був вибраний до складу військово-революційного комітету. З 1919 року він був головою Нижньогородського губернського виконкому, секретарем Донецького губкому РКП(б), а в 1920 році секретарем ЦК КП(б) України.

Від 1921 до 1930 року Молотов був секретарем ЦК ВКП(б). Він був кандидатом у члени Політбюра до 1926 року, коли Сталін зробив його повноправним членом цього органа в нагороду за те, що Молотов перейшов на сторону майбутнього диктатора у партійній боротьбі, яка почалася після смерті Леніна. В 1930 році Молотов був призначений головою Ради народних комісарів. На цьому пості

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

ВИСТУПАЮЧИ В ДЕНЬ ВЕТЕРАНІВ на крайовому цвинтарі в Арлінгтоні, секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер різко критикував „апостолів умиротворення" в Конґресі, які виступають за зменшення видатків на оборону. Він нагадав, як в 1930-ті роки прихильники політики умиротворення нацистів заперечували проти видатків на будівництво в ЗСА бойових кораблів і військових літаків нових типів. Подібні „апостоли умиротворення" настоюють нині на зменшенні оборонного бюджету. К. Вайнберґер закликав прихильників зменшення видатків на оборону стати реалістами, подумати про крайову безпеку. Він назвав наївними тих людей, які вважають, що Америка все ще може спокійно ховатися від ворога за двома океанами. Перед виступом Вайнберґер від імени Президента поклав вінок на могилу Невідомого вояка. Збори і походи з приводу Дня ветеранів, який відзначався в цьому році 33-ій раз, відбулися в багатьох містах країни.

БІЛИЙ ДІМ ВІДМОВИВСЯ подати Конгресові подробиці про таємні контакти з Іраном, пояснивши відмову тим, що широкий розголос закулісних зв'язків може перешкодити звільненню американських закладників, які все ще перебувають в Ливані. Дорадник Президента крайової безпеки Джан Пойндекстер зустрівся з лідерами Палати Репрезентантів і Сенату і коротко ознайомив їх з таємними переговорами. Він сказав конґресменам і сенаторам, що Білий Дім буде повідомляти їх про дальші переговори, але ні в якому випадку не стане вдаватися в подробиці. Зустріч Дж. Пойндекстера з сенаторами і конгресменами відбулася після наради президента Роналда Регена з асистентами і дорадниками. Після цього Уряд уже перестав заперечувати закулісні переговори з Іраном, які мають на меті звільнити закладників. Але Білий Дім і далі відмовляється розкрити будь-які подробиці цих переговорів. Адміністрація Р. Реґена заявила, що вона не порушила ні одного закону в переговорах з Іраном.

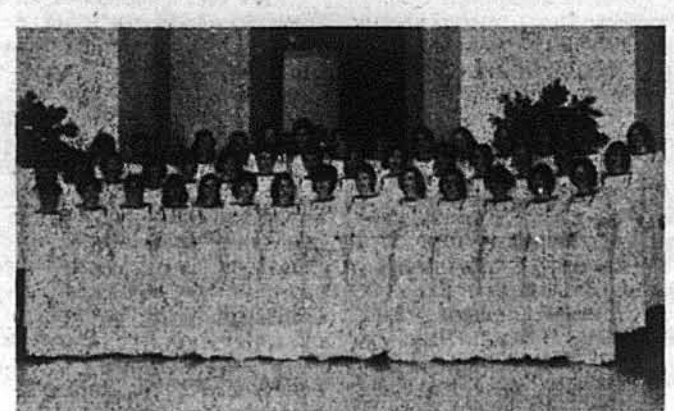
НА ВІДЕНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ 35 країн, які підписали в 1975 році в Гельсінкі угоди про безпеку і співробітництво в Европі, керівники делегацій ЗСА і СССР обвинуватили одна одну в порушенні основних прав людини. Керівник американської делегації Воррен Зіммерман закликав Совєтський Союз дотримуватися основних прав людини і підкреслив зв'язок між совєтськими порушеннями прав людини і напруження в Европі. Він сказав, що поки не поліпшиться внутрішнє становище в СССР та інших комуністичних країнах Східньої Европи, не можна чекати поліпшення політичного клімату на континенті в цілому.

ФБІ І СЛІДЧИЙ ВІДДІЛ військово-морської фльоти ЗСА розслідує справу 30-річного Ґленна Сотера, який працював до 1982 року в американській військовій розвідці і спеціялізувався в аналізі фотографій, зроблених зі сателітів-шпигунів. Власті підозрівають Г. Сотера в шпигунстві на користь Совєтського Союзу. В травні представники федеральних властей провели розмову з Сотером, після чого він зник і досі ніхто не знає про його перебування.

ВИНЕСЕННЯ ПРИСУДУ колишньому співробітникові агенції крайової безпеки ЗСА Роналдові Пелтонові, якого обвинувачують в шпигунстві на користь Совєтського Союзу, було призначено на 21-го листопада. Як повідомило пресове агентство ЮПІ, винесення присуду перенесено на 16-го грудня, щоб працівники ФБІ могли ще раз подрібно допитати Р. Пелтона. Коли в липні у справі Пелтона було винесено обвинувачення, він погодився в подробицях розповісти про які саме секрети дізналася від нього совєтська розвідка. Максимально Пелтонові загрожує три довічних ув'язнення плюс 10 років і кара в розмірі 10,000 долярів. Американську контррозвідку навів на слід Пелтона полковник КГБ Віталій Юрченко, який у минулому році попросив політичного притулку в амбасаді ЗСА в Римі, а потім несподівано повернувся в Совєтський Союз.

Дівочий хор з Торонто виступить у Філядельфії

Філядельфія. (КОНЛПУ) — У неділю, 30-го листопада ц.р., дівочий хор „Веснівка" прибуде сюди, щоб своїм концертом відзначити 10-ту річницю створення Української Гельсінкської Групи.

Хор „Веснівка".

Хор „Веснівка" постав 21 рік тому в Торонто. Душею цього дівочого хору, який має понад 40 молодих дівчат, є його диригентка Квітка Зорич-Кондрацька, абсольвентка музичного факультету Торонтонського університету, вчителька музичних предметів, оркестри і дівочих хорів середніх шкіл Торонто.

Хор виступав уже по всій Канаді, Америці й Европі, де здобув загальне признання рецензентів і публіки, брав участь в шкільних імпрезах курсів українознавства Святомиколаївської школи, у 25-ліття єпископських свячень Владики Ізидора Борецького і 25-ліття Торонтонської епархії, а також концерт з нагоди Свята Соборности в Клівленді. Ог. на фестивалі в Ґлен Спей на конґресах СКВУ, на Союзівці, а цього року в Бразилії.

Двічі співав хор на святкуваннях Блаженнішого патріярха Йосифа в Римі.

В 1979 році члени хору поставили оперету М. Лисенка „Коза Дереза" (шість разів) з нагоди Міжнародного Року Дитини. Двічі (1982 і 1984) хор здобув першу нагороду у всеканадських хорових конкурсах радіо Сі-Бі-Сі. Протягом свого існування хор вивчав літургічні та релігійні композиції.

В репертуарі „Веснівки" є багато творів українських і чужих композиторів-клясиків, зокрема народних пісень. Хор наспівав і видав чотири платівки.

Концерт влаштовує філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав України.

Концерт відбудеться в залі Академії св. Василія Великого, 711 Факс Чейс Рд., Факс Чейс, Па. о год. 3-ій по полудні.

У СВІТІ

САЛЬВАДОРСЬКІ СТУДЕНТИ, називаючи їхнього президента Хозе Наполеона Дуарте „слугою американського імперіялізму", виступили проти нього формою демонстрацій, роздаванням ображуючих летючок з карикатурою президента й іншої літератури. Вони обвинувачують Дуарте, що він є „лялькою в руках керівних урядових кіл у Вашінгтоні". Дуарте під час зустрічі з кореспондентами заявив, що на нього вже не один раз нападали різні, переважно скрайньо-ліві групи, але він не виступить проти них силою, бо в його країні кожний має право висловити вільно свою думку. „На цьому й полягає демократія", — заявив Дуарте журналістам.

ДЕЛЕҐАТИ ЗСА І ПОЛЬЩІ відбули у Відні, Австрія, формальні розмови і порушили багато спірних справ, між ними справу заборони діяльности робітничої профспілки „Солідарність", проголошення воєнного стану, наслідки якого ще й досі даються відчувати в Польщі, та багато інших справ, які стали перешкодою відновлення повної торговельної співпраці між Вашінґтоном і Варшавою та знесення Урядом ЗСА економічних санкцій, проти чого почали вже протестувати також прихильники „Солідарности", які вважають, що від цих санкцій страждає народ. Розан Л. Риджвей, асистент державного секретаря для европейських справ, вела розмови про відносини ЗСА з Польщею із заступником міністра закордонних справ Яном Кінастом. Політичні спостерігачі кажуть, що це мабуть були єдині офіційні розмови на вищому рівні між ЗСА і Польщею від часу проголошення воєнного стану в тій комуністичній країні в 1981 році. Представник польського уряду Єжи Урбан заявив у Варшаві, що „перелім у відносинах ще не наступив", тому що фундаментальні різниці в поглядах на різні справи між Варшавою і Вашінгтоном все ще існують. На його думку санкції є одною з дуже поважних причин.

У ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ дальше відбуваються масові антиурядові демонстрації. Опозиційні партії домагаються уступлення з посту президента Чун Ду Гвана, якого вони називають „диктатором", розписання нових вільних виборів президента та зміни існуючої конституції. Поліція, з метою недопустити головного опозиційного лідера на виступ під час демонстрації, притримала, а потім поставила під домашній арешт Кіма Янга.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P O Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Світельця у темряві виборів

Немає такого лиха, щоб у ньому не можна було знайти щось позитивного. В усіх народів є приказка, що немає такого зла, яке не вийшло б на добро. Правда, це була б велика штука, коли б із останніх виборів в Америці вийшло добро, але водночас, приглянувшись ближче, годі вбачати у них саме тільки зло. Очевидно, для президента Реґена втрата Сенату у висліді вибору демократичних кандидатів у тих стейтах, у яких Роналд Реґен з великою посвятою часу й енерґії аґітував за кандидатами республіканськими, злеговаження його аґітаційних апелів мусіло бути для нього великим розчаруванням. Переміна сенатської аритметики 53 республіканців при 47 демократах на 55 демократів при 45 республіканцях, це поважний удар для Республіканської партії, це персональна невдача президента Реґена і це створення цілком нової ситуації, в якій республіканський Президент матиме дуже трудну ситуацію при існуванню демократичного Конґресу з його обома палатами. Так само у дуже незручній ситуації опинився республіканський віцепрезидент Джордж Буш, який за конституцією є президентом Сенату, тепер демократичного, хоч він не мав і не має права голосу. Він мав би його, як би був у Сенаті партійний паритет: 50:50.

Але є деякі познаки, що хоч демократичні коментатори тішаться, що збанкрутувала революція всього політичного клімату, що її започаткував був Реґен, то не буде теж повороту до ери лівого лібералізму, який став би нещастям Америки.

Сам президент Реґен, вічний оптиміст, у своїй оцінці виборів заявив, що він вестиме свою політику далі, бо не бачить такої зміни у настанові народу, яка заперечувала б правду тієї політики. Він твердить, що це демократи перейняли від нього різні аспекти тієї його політики і що тому нема причини розпачати. Голова демократичної меншости у 99-му Конгресі, сенатор Роберт Бирд, який від 3-го січня 1987 року стане головою сенатської більшости, заявив, що він не шукатиме „конфронтації" з Президентом, а „кооперації". Це була насправді державницька заява, а не партійницька. Роберт Бирд, як і багато інших демократичних сенаторів і конґресменів з ідеологічної „середини", а є також не тільки ліберальні, але й консервативні демократи, особливо з американського Півдня, свідомі того, що треба буде заганяти в кут Президента країни і змушувати його до зголошування вето, що його відкинення вимагає двох третин голосів.

Нюйоркські демократи радіють, що Маріо Квомо став знову губернатором „лявінною" більшістю голосів у Нюйоркському стейті. Але у тому самому стейті переобрано республіканського сенатора Альфонсо Д'Амата, у тому самому стейті величезною більшістю голосів переобрано республіканського контролера Едварда Реґена і хоч губернатором став демократ, то стейтова асамблея має республіканський Сенат із сенатором Андерсоном, як головою, який, — кажуть, — не дуже прихильний губернаторові. Таких прикладів є більше, бо останні вибори створили партійно-ідеологічну шахівницю. Ось на Фльориді всупереч трикратній аґітаційній подорожі туди Реґена вибрали демократичного сенатора. Але в тому самому стейті вибрали республіканського губернатора. Республіканці дістали теж губернаторів в Алабамі, де десятки років губернатором був демократ Джордж Воллес, республіканець став губернатором у Тексасі і республіканці зберегли за собою губернаторські становища в Каліфорнії й Іллиной. Отож, годі говорити про таку перемогу демократів, яка дійсно вказувала б на кінець одної і початок нової ери, чи пак, поворот до ери демократичного лібералізму. Цікавий момент у Каліфорнії, де більшість виборців висловилась за монополь англійської мови, як урядової. Українські громадяни ЗСА є проти такої монополізації англійської мови, бо вона вдаряє у принцип багатокультурности, але водночас доказує зріст того американського націоналізму, який є прикметний консервативним американцям, а не ліберальним.

На початку нової сесії Конґресу, тепер з демократичною більшістю в обох палатах, президент Реґен виголосить на спільній сесії обох палат Конґресу промову „Про стан Унії". Побачимо і почуємо як його приймуть і як поставляться до його оцінки ситуації. Оце засідання Конґресу з Роналдом Реґеном як звітодавцем — промовцем може стати ще одним світельцем у виборчій темряві, а може ту темряву поглибить.

Як подала українська преса у вільному світі, нещодавно появилася книжка відомого англійського історика і першорядного знавця Совєтського Союзу, автора кількох книжок про відносини в комуно московській тюрмі народів Роберта Конквеста про насильно спричинений голод в Україні в 1932-33 роках, п.з. „Жнива смутку".

Степан Женецький

ЗАБОЛІЛО МОСКАЛЯ

I.

У цій книжці автор вірно і документально написав як про сам голод, так і про його причину. Отже Совєтський Союз зумисно заплянував його на те, щоб: 1) задушити всестороннє національне відродження в Україні, що яскраво виявилося у спалаху українізації, якою українці змивали з себе бруд тристалітнього поневолення Росією, що почалося від нещасливої угоди Хмельницького у Переяславі; 2) примусити українських селян до нової панщини — колгоспів, до яких, українські хлібороби, будучи великими індивідуалістами і любителями своїх приватних господарств, добровільно не хотіли вступати.

Сьогодні вже цілому світові відомо, хоч він того відкрито не визнає, щоб не „дразнити" властей СССР яскравим доказом чого була і далі є відмова висвітлювати на своїх американських телевізійних стаціях український фільм про голод в Україні в 1932-33 рр., але московські червоні володарі ще досьогодні його заперечують. А ті московські єдинонеділимці, що находяться у вільному світі, хоч ніби й признають, що голод існував у Совєтському Союзі, але вони ніколи не признають, що він спеціяльно був зорганізований в Україні, вину за нього перекладають з себе, з російського народу, на... Сталіна! Мовляв, це грузин-Сталін спричинив цей голод у Совєтському Союзі, від якого сильно постраждало „совєтське" (ніколи через горло їм не перелізе правда, що українське) селянство, а в тому й „русские крестяне". Правда, Сталін міг бути ідейним спричинником, ініціятором того голоду, але тими, хто перепроваджував цю диявольську ідею в чин, виконував постанови голоду, були в першій мірі росіяни, російський народ, та ті „инородци" — не-москалі, які ревно допомагали росіянам будувати комунізм. Зрештою, ніхто докладно не знає, хто був „автором", цього жахливого пляну про голод в Україні: сам Сталін а чи може хтось з родовитих росіян, що творили тоді найвище кодло кремлівських ватажків?

Появу книжки Р. Конквеста про голод в Україні українська і світова громадськість прийняла дуже прихильно. Вже появилися дуже прихильні обговорення її в кількох впливових американських часописах, таких, як „Ню Йорк Таймс", „Волл Стріт Джорнал" та інших багатьох часописах і журналах. Можна сподіватися, що також в часописах і журналах інших національностей появиться, а може і вже появилися обговорення про цю книжку, а властиво про штучний голод, що його совєтська влада влаштувала в Україні в 1932-33 роках. Тут зокрема треба відзначити, що в усіх тих чужинецьких оглядах, що автор цієї статті мав змогу прочитати, наголошується факт, що цей голод росіяни зорганізували в Україні з метою, як засобом у боротьбі, в першій мірі з українським незалежницько-державницьким намаганням, а щойно пізніше, як примус до колективізації українського селянства.

Ясна справа, що поява книжки Конквеста про голод в Україні — як треба було сподіватися — викликала скажену лють росіян усіх політичних мастей і забарвлень; від комуністів, до всіх відтінків правих цареславців і єдинонеділимців. Досі росіянам було легко заперечувати голод в Україні в 1932-33 роках, коли про нього писали українські автори: тоді всі росіяни, комуністи і не-комуністи, та їхні різнонаціональні прислужники твердили, що, мовляв, писання про голод в Україні — це неправда, а вигадки, пропаганда українських націоналістів. І таку брехливу вимівку на Заході приймали, як дійсну правду! Але тепер, коли книжку про голод в Україні написав автор-чужинець, до того ще й світової слави історик, то росіянам тепер не буде легко заперечити його добре удокументованої правди.

До часу написання цієї статті, автор ще не читав в жадній московсько-совєтській пресі ані в прокомуністичних газетах українською мовою у вільному світі вісток про книжку Конквеста. Одначе треба сподіватися, що Москва і Київ скоро почнуть проти неї голосну гавкітню. Направду, цікаво як вони будуть вибріхуватися: далі заперечуватимуть факт і існування голоду в Україні, а чи в інший спосіб будуть викручуватися від нього?

Але білі, росіяни уже розпочали атакувати книжку Конквеста. Першою атакою закордонних єдинонеділимців на книжку про голод в Україні в 1932-33 роках є довга рецензія п.з. „Як зрубають голову" якогось Алека Нове в американському журналі „Нова Республіка" за місяць жовтень 1986.

Закінчення буде.

Задум Українського Гарвардського Центру видання корпусу досекулярної української літератури з нагоди 1000-ліття Хрищення України, випрацьований і частинно вже здійснюваний, займає одне з передових місць в обсягу зацікавлень нашого громадянства. І це добре, незалежно від того, чи ставлення до проєкту різних кіл громадянства — наукового, культурно-освітнього, громадсько-суспільного, релігійного, політично-партійного світу, чи взагалі цієї частини громадянства, яка живо цікавиться проявами нашого національного життя — позитивне чи негативне. Таке широке зацікавлення проєктом — прояв додатній, бо йнакше він був би нежиттьовим паперовим задумом.

Володимир Барагура

ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ — ПОЗИТИВИ І СУМНІВИ

Дехто робить закид, що Гарвардський проєкт узагалі зайвий, бо широкі кола громадянства не користуватимуться виданням цих старовинних скарбів нашого письменства й вони матимуть вартість тільки вузького кола науковців-дослідників. Тому, замість коштовного проєкту, його можна б замінити простішим і дешевшим способом — мікрофільмами.

Цей закид не витримує критики, бо хто ж із свідомих українців не бажав би появи повного видання творів наших працівників пера з давноминулих часів. Досі ці наші культурні надбання видавали наші недруги, які не хочуть бути „безбатченками" й шукають свого кореня в несвоєму минулому й на „чужому полі".

Другий закид — чому цей корпус має вміщати тільки досекулярну літературу. Відповідь проста — корпус появляється з нагоди 1000-літтяХрищення України й саме ця вікопомна подія дала поштовх його зачинателям. Поруч того авторами цих творів є здебільша люди духовного стану — ченці, члени церковної ієрархії, релігійно-культурні діячі. Проте корпус вміщатиме теж світські твори, нпр. хроніки та перлину староукраїнської літератури „Слово о полку Ігореві", яке складене світською людиною княжим дружинником, учасником цього геройського хоч трагічного походу. Пізніші світські твори появляються українськими виданнями, а досекулярні вперше мають спріємливі умови появитися заходами наукової установи та й дочекатися перекладу модерною українською мовою.

Досекулярне письменство могли присвоїти собі легко росіяни, свідомо плутаючи „Русь-руський" з „Росія-русскій". В додатку воно було писане старослов'янською, церковнослов'янською чи давньоруською мовою, а автори секулярної (світської) літератури стали послуговуватися розговірною живою українською мовою, яка поступово розвинулася в повну літературну мову, різну від мови наших поневолювачів.

На доповіді одного з наших історикiв-дослідників дивно було почути закид у бік зачинателів цього монументального задуму, що вони розраховують на наївність нашого громадянства, обіцяючи за два роки доконати повністю це гігантське діло. Не було б дивним, якби такий закид зробив якийсь доморослий „маґістер" чи необізнана із науково-дослідною методологією й працею рядова людина, але історик-фахівець, дослідник, член наших наукових установ повинен знати краще: 1000-ліття Хрищення України дало лише поштовх, породило ідею, допомогло випрацювати конкретний плян, дало змогу зорганізувати науковий апарат і почати працю над здійсненням цього імпозантного проєкту, але для повного його завершення потрібно куди більше часу, труду й коштів. Науково-дослідна праця це не перегони й не здобування рекордів, але кропіткий труд, розрахований на роки. Віднайти перводруки, рукописи, звірити їх, зробити компетентний, достовірний переклад, це справа першої ваги, хоч не найвразливіша.

Небезпека й побоювання лежить у іншій площині, а саме в інтерпретації текстів, у підході до проблеми і в опрацюванні пояснювальної статті. Справа в тому, чи науковець який буде відповідальний за переклад і опрацювання дорученого йому твору, підійде до нього й насвітлить його з становища української історичної схеми, чи з російської. Є можливість, що заанґажований науковець може бути знаменитим знавцем діла й дати зразковий переклад, але в підході до давньої доби української літератури може зайняти некорисне для української справи становище, заслонюючися тим, що його досліди українського середньовіччя переконували його про спільну батьківщину й державу народів українського, російського і білоруського, як це твердила російська історіографія царських часів і теперішня російсько-большевицька історіографія, а за ними й західньоевропейська. Тоді за кошти української громади під егідою й авторитетом Українського Гарвардського Центру ми викували б зброю проти нас самих.

Така небезпека з боку дослідників-чужинців існує, бо вона проявилася вже тут серед самих членів українського Гарварду, серед професури якого є українці, півукраїнці й не-українці, які фондами нашого центру видають дрібні брошури без більшого значення для

(Закінчення на стор. 4)

З України про Україну

ДВАДЦЯТЬ РОКІВ ПІСЛЯ „ЧЕРВОНОЇ РУТИ"

Часопис „Молодь України" згадує у довшій статті про постання українських молодечих музичних ансамблів, а саме: „Мрія", „Смерічка" і „Кобза", а також їхніх членів і композиторів. Особливо багато пишеться в статті про композитора Володимира Івасюка, не згадуючи, однак, ані словом про його передчасну і загадкову смерть. Стаття підкреслює, що саме минає 20 років від того вечора, коли прозвучала „Червона рута" яку уважають датою „народження української молодіжної естради".

ПИЯЦТВО В УКРАЇНІ — ЖАХЛИВИЙ НАЛІГ

Преса СССР раз-у-раз подає, зокрема у листах читачів, докази про жахливі наслідки поширеного пияцтва в Україні. Ось читаємо, що у Львові відбувся процес якогось В. Стеценка, що в пияцькій бійці важко побив лейтенанта поліції і його товариша. Коли вже цілу історію процесу за хуліганство і сумнівну ролю в цьому процесі саме члена міліції подає в „Молодій Україні В. Панов зі Львова — редакція відповідає йому, що оскаржений за хуліганство і звільнений опісля судом В. Стеценко отримав свою кару, бо... його в іншій пияцькій бійці так побили, що він помер. В іншому тижневику, „Культура і Життя", знаходимо репортаж В. Проценка про відвідини культурних осередків по селах п.н. „Перебудова у — у відпустці". Там знаходимо уривок із звіту на зборах „партійно-господарського активу"... „Зросла злочинність серед неповнолітніх. Житель села Б. у 18 років визнаний хронічним алькоголіком..."

ЮРІЙ ФЕДОРІВ — МУЗИЧНИЙ ЛАВРЕАТ

Молодий артист київської філармонії Юрій Федорів отримав на міжнародному конкурсі ЮНЕСКО першу нагороду і золоту медалю за гру на акордеоні і баяні. Ю. Федорів, уродженець Поділля, в останніх роках вже п'ять разів здобув перші нагороди на міжнародних конкурсах цього народного інструменту. В конкурсі ЮНЕСКО він поруч із приписаним репертуаром мусів заграти дещо з власної неконкурсової програми. Юрій Федорів виконав вперше оригінальний твір композитора-баяніста В. Зубрицького, за який одержав від жюрі спеціяльне признання.

НЕДОСТАЧІ У ТВОРАХ ДЛЯ ДІТЕЙ

В Україні, всупереч постійним запевненням, що всіх товарів є подостатком, читаємо „поміж рядками" совєтської преси, що відчувається велика недостача товарів для дітей і підлітків, як також іграшок, або є такі перестарілі методи виробів, що споживачі не хочуть їх купувати. Ось, наприклад, читаємо, що в одязі для немовлят, покупці шукають тільки за імпортованими речами, тому що вони із синтетичних матеріялів та практичні для прання і вживання. Вироби совєтських фабрик все ще уживають вовну, а моделі застарілі і з дефектами. Коли йдеться про вибір ляльок в Україні, то читаємо що деякі фабрики уживають ще досі до цього машин з ...1898 року.

ЗГАДУЮТЬ КІНЕМАТОГРАФА ІГОРЯ САВЧЕНКА

У 80-річчя дня народження І. Савченка, який помер молодою людиною у силі віку 44 років, згадують його як найкращого українського кінематографа поруч з Олександром Довженком. І. Савченко був режисером двох найбільше відомих фільмів „Тарас Шевченко" і „Богдан Хмельницький", писав також роман про Т. Шевченка, якого вже не встиг закінчити. Він виховав цілий ряд совєтських режисерів фільмів, яких популярно називають „савченятами". Про І. Савченка видано досі збірку і три монографії.

САТИРА В УКРАЇНІ НЕБЕЗПЕЧНА

Як довідуємося із тижневика „Культура і життя" в 1985 році закінчено працю над першим числом сатиричного журналу п.н. „Жорна", що його випускає київська студія хронікально-документальних фільмів. Досі закінчено вже чотири числа гого сатиричного кіножурналу, в якому порушено такі теми як бюрократизм, нехлюйство, безгосподарність. Але хоча дозволено такі фільми виконати, вони однак, комусь мусять видаватися небезпечними і не бажаними, бо їх досі не можна побачити ні на яких екранах України, хоч як показали ці фільми в одному спеціялізованому кіні Києва, заля була виповнена до останнього місця. Але після цієї прем'єри, „Жорна" не показують ні в одному кінотеатрі Києва.

З МОСКВИ НАСПІЛА вістка, що дочка Дейвіда Голдфарба, Ольга, отримала дозвіл совєтського еміграційного бюра відвідати батька в Ню Йорку, який бореться з раком легенів в одному з нюйоркських шпиталів. Як відомо, Д. Ґолдфарба привіз своїм пасажирським літаком американський індустріяліст заприязнений із совєтськими лідерами Арманд Гаммер. Ольга Ґольдфарб заявила в телефонічному інтерв'ю, що її викликали до ОВІР-у і заявили, що вона може скористатися з поспішної візи і відвідати батька, який тяжко хворий.

Володимир Жила

ПЛІДНА ТРАДИЦІЯ МИНУЛОГО

Сергій Крашенніков, „Київ Шевченкових часів", Наукове Товариство ім. Шевченка, Ню Йорк-Париж-Сидней-Торонто, 1984.

Мов на небі висить
Святий Київ наш великий
Дивним дивом сяють святі храми,
Ніби з Богом самим розмовляють.

Т. Шевченко

Книга „Київ Шевченкових часів" принесла нам багату поживу для спостерігачів і роздумів. І тому читаємо й розглядаємо її фотографії з почуттям не абиякого інтересу. Книга всією своєю емоційно-образною системою захоплює нас. Уся її сила в двоєдиному об'єднанні краси, величі й значення Києва з полум'яною творчістю і скорбним життям Шевченка. Адже Київ, — як пише в своєму вступному слові Леонід Рудницький — це місце народження України, колиска її культури й цивілізації, а Шевченко — її духовий батько. Ці два елементи органічно злилися тут та відкрили потенціяльні можливості для роздумів, захопивши найсокровенніше в нашій душі.

Відомо, що кожна людина освоює прочитаний твір посвоєму й то не тільки через розум, але й через почуття. І тільки при їх органічному злитті можливе його активне сприйняття й використання культурних і мистецьких вартостей.

Тут спинимося коротко на кількох питаннях рецензованого видання, які, на нашу думку, є добрими показниками вартости книжки, бо виявляють правильність її ідей і потрібність проблематики. Вони також сприятимуть силі її емоційного впливу на читача.

Автор-упорядник книги Сергій Крашенніков, зоолог по професії, дав нам не лише описовий матеріял, але також образи пам'яток Києва, зфотографовані відомим київським фотографом Францом Мезером. Фотографії цих пам'яток, зроблені в 70-их роках XIX століття в більшості існували в незмінному стані й за часів Шевченка. І тому їхній опис і об'єднання з перебуванням і діяльністю Шевченка в Києві роблять видання унікальним і наскрізь хвилюючим. Це якраз один із секретів, що повинен привести читача до активної співучасти у творчому роздумі про Київ і Шевченка.

Шевченко, як нам відомо, жив у Києві два роки (в різні місяці таких років : 1829, 1843, 1845-1846, 1847 і 1859). Київ він дуже любив і Київ мав на нього величезний вплив. „Усе життя, — як пише Павло Зайцев, — „леліяв" він свою уяву „образами золотоголового, садами сповитого й тополями увінчаного Києва". Тут зустрів він гурт надхненних людей, які, як і він сам, цікавилися минулим України, плекали ідею її самостійности. Шевченко приєднався до них та запалив у їхніх серцях ще більшу любов до України, або, як пише Павло Зайцев, „вогонь Прометея приніс тоді надхненний поет не одному Костомарову". Крім того, краєвиди Києва і його архітектурні скарби давали поетові дорогоцінний матеріял для малярських творів.

Перебування Шевченка в Києві автор ілюструє уривками з твору Павла Зайцева „Життя Тараса Шевченка" (видання НТШ, Ню Йорк, 1955), і робить це зручно, економно, а найосновніше з користю для свого видання. Таким чином, у нас складається добра й переконлива картина зв'язку поета з Києвом, а в нашій душі зароджуються тривкі симпатії до нього як до мужньої, вольової, але скромної людини, що мала глибоке почуття обов'язку й чести та ради добра справи була готова на самопожертву. Це повинно взяти читача за живе та в силу своєї специфіки привести його до болісних глибоких роздумів про долю великого поета України.

Мезерові фотографії — це немов досконалі сонети. Вони складні за своєю формою, але рівночасно й багаті за змістом, бо віддзеркалюють не лише красу старовинних церков і будівель, а наголошують широту історичної проблематики й вказують на глибоко образну систему культурних цінностей. Вони дорогі ще тим, що більшість цих пам'яток нині вже не існує. Вони впали жертвою большевицької політики знищення української культури. Їх знесено з лиця землі, щоб затерти наші історичні сліди та позбавити нас великої і плідної традиції минулого. І тут якраз виростає значення цих фотографій: „Показати те, чого не можна виразити словом", а „можна лише відчути".

„Київ Шевченкових часів" складається із сімох розділів: вступ, історія фотографій міста Києва, Київ з лівого берега (сонет Миколи Зерова „Вітай замріяний золотоглавий"), Шевченко в Києві, перебування Шевченка в Києві (з матеріялів Павла Зайцева „Життя Тараса Шевченка"), літопис подій та фактів, що стосуються теми „Київ Шевченкових часів", пояснення до Мезерових фотографій Києва (тут включено 31 фотографію пам'яток і дано вичерпні пояснення до кожної). У книзі поміщено також і біографічні дані про Франца Мезера. А в епілог ввійшли й деякі інші зруйновані церкви Києва як церква Святого Різдва на Подолі. В цій церкві в травні 1861 року, перед похованням в Каневі, спочивали тлінні останки Т. Шевченка. Туди прийшли „тисячі людей, щоб віддати останню шану великому Кобзареві". Поміщено тут і фотографію будинку ч. 8а на Хрещатицькому завулку, колишнє „Козине болото", де 1846 року жив і працював Т. Шевченко.

У книзі появився також цікавий лист Оноре де Бальзака, який не має нічого спільного з виданням, хіба те, що в ньому великий французький письменник дуже приємно й прихильно пише про красу Києва („...якщо матиму якусь журбу, Київ з його банями, Київ з його горами, вкритими садами і його скарбами, Київ усміхатиметься мені і розвіватиме повсякденну тугу").

Великою цінністю видання є його вибрана бібліографія (чотири сторінки), що охоплює праці, видані про Київ протягом років до 1982 року включно. Книгу надруковано на доброму папері й видано дуже дбайливо.

У цій праці автор виявив і деякі нові матеріяли, проте в цілому не дав узагальнюючих висновків. „Київ Шевченкових часів" — це, без сумніву, цінне видання, адресоване, насамперед, широкому колу читачів. Хочеться побажати, щоб подібна праця з'явилась і про інші міста України, які мали вплив на Шевченка та знайшли широкий відгомін в його багатющій творчості.

Преса...

(Закінчення зі стор. 1)

він перебував до 1941 року, коли головою Раднаркому став Сталін. З травня 1939 року він був також народним комісаром закордонних справ і підписав сумнозвісний пакт Молотова — Ріббентропа.

В листопаді 1940 року Молотов їздив у Берлін і був єдиним членом совєтського керівництва, якому довелося зустрічатися з Гітлером.

В 1949 році Молотова змінив на пості міністра закордонних справ Андрей Вишинський. Молотов залишився заступником голови Ради Міністрів СССР. Його політична кар'єра закінчилася в 1957 році, коли більшість членів Політбюра зробили спробу скинути Нікіту Хрущова. Молотов і інші члени „антипартійної групи" були зняті зі своїх постів, виключені з партії, а з географічних мап зникли назви міст, фабрик і колгоспів, названих на їх честь. В 1962 році Молотов пішов на пенсію. В липні 1984 року його відновили в партії.

Поховали В. Молотова на Новодівичому цвинтарі в Москві поряд з його жінкою Поліною Жемчужіною.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ повинні були у вівторок, 11-го листопада, вийти за межі американсько-совєтського договору САЛТ II і обладнати 131-ий з черги стратегічний бомбардувальник типу Б-52 крилатими ракетами, які можуть нести нуклеарні боєголовки. Однак стало відомо, що цей крок відкладено до середини грудня. Як зауважив речник Білого Дому Леррі Спікс, це не означає, що президент Роналд Реґен відмовився вийти за межі договору 1979 року.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на **ПАТРІЯРШИЙ ФОНД** зложили:

IX-86

1,000.00 дол. — Михайло Паслась;
500.00 дол. — д-р Тетяна Цісик;
300.00 дол. — Михайло і Теодозія Депутат;
180.00 дол. — Анастазія Цьвях;
по 100.00 дол. — д-р Роман і Ольга Дзядів, Микола й Ольга Павлів, Люба Мрилоцька, д-р Василь і Марія Ящун, д-р Володимир Онуферко, о. Володимир Андрушків;
по 50.00 дол. — Василь і Марія Палідвор (у пам'ять сестри і шваґра бл. п. Анни і Петра Паньків), Зоня Кунцьо з родиною (у пам'ять сестри бл. п. Анни з Креховець-Чорної);
40.00 дол. — Стефанія Кожушко;
35.00 дол. — Юрій і Христина Свищук;
30.00 дол. — Олена Мартинюк;
по 20.00 дол. — Валтер Бозик, Микола Тимків (замість квітів на могилу бл. п. проф. Івана Струка), Ольга Демчук (замість квітів на могилу мого учня бл. п. Ігоря Шалаута), Анна Варчак, д-р Стефан Воляник;
по 10.00 дол. — Михайло Панкевич, Олена Морозевич, Анна Ґоот, Іван і Марія Ґуловський, Іванна Гринь.

В другу річницю смерти Блаженнішого Патріярха Йосифа, зложили:
100.00 дол. — Стефан Ґупа;
30.00 дол. — Ольга Олійник.

У пам'ять бл. п. Анастазії Біловус, зложили:
по 10.00 дол. — п-во Теодозій Шлапак, Богдан і Галина Волошинович.

Листа ч. 0039А — збірка в Лейк Джордже, Н. Й. — зібрав і переслав Іван Антоняк, зложили:
300.00 дол. — Іван і Іванна Антоняк;
200.00 дол. — Нестор Угера;
по 100.00 дол. — Юрій і Ольга Пастернак, Стефанія Диба, Ігор і Зенон Бойчук (Рамада Інн), Богдан Комарницький;
60.00 дол. — Юлія Рудницька;
50.00 дол. — Марія Любицька;
по 25.00 дол. — Лео і Ляля Хом'як, Родина Хімяк, Антін Шмуль, Ірена Дідик;
15.00 дол. — Юрій Кос.

Датки на Патріярший Фонд в Коговз, Н. Й. — переслав о. Володимир Андрушків, зложили:
100.00 дол. — о. Володимир Андрушків;
по 10.00 дол. — Стефан Гарбач, Олег Омецінський, Володимир Стадник, Филип і Катерина Слободян, Теодор Ракочий, Михайло Мисяк, Михайло Ґрещак;
по 5.00 дол. — Михайло Савків, Григорій Буранич, Ярослав Білас, Стефа Бачинська, Михайло Павлів, Стефан Галібей, Софія Поповська, Лібби Гаурон, Евгенія Шанц, Юлія Партика, Анна Дзюба, Фісулія Шандиба;
по 2.00 дол. — Іван Гринкович, Василь Стрілка;
1.00 дол. — Джералдіне Наґел.

237.90 дол. — Дрібні датки.

Збірки Українського Патріярхального Товариства, Відділ Баффало, Н. Й., переслав Василь Макух.

В пам'ять бл. п. Юрія Коссовського, зложили:
30.00 дол. — Адріян і Христина Цьолки;
25.00 дол. — Стефан і Ольга Ґорґанюки;
по 20.00 дол. — Оксана Бережницька, Корнель і Малина Джюби, Богдан і Марія Пашковські, Неоніля Сайкевич, Роман і Люба Цьолки;
по 10.00 дол. — Христина Бравн, Микола і Надія Кудеравці, д-р Борис і Синтія Лоза, Ярослава Петрівська, Пилип і Марія Плотиці, Петро й Анна Поліщуки, Ігор і Ольга Чмоли.

В пам'ять бл. п. Тетяни Блендоногої, зложив:
20.00 дол. — Василь Сметанюк.

В пам'ять бл. п. Михайла Значка, зложили:
по 10.00 дол. — Михайло Блендоногий, Михайло Мандзій.

На Патріярший Фонд зложили:
25.00 дол. — Катерина Значко;
20.00 дол. — Евген Луковський.

Збірка Українського Патріярхального Світового Об'єднання, Відділ Геммонд-Минстер, Інд., зложили:
100.00 дол. — Володимир і Ростислава Бровар;
50.00 дол. — Микола Гнатик;
по 20.00 дол. — Ярослав Крук, Мирослав Лібер;
по 10.00 дол. — Стефан Двояк, Марія Шебело, Іванна Головата, о. Володимир Возняк, Богдан і Неля Лехман, Володимир Чорній, Дмитро Путик;
по 5.00 дол. — Микола Івахів, Михайло Білик, М. Войтечко, п-во Р. Марчук, Степан Мединський, Йосиф Луцик, В. Шуя, Григорій Волошенський, Василь Шевців, о. діякон Андрій Мий, Петро Бабій, Марта Шуя;
2.00 дол. — о. Володимир Возняк.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку: IRS No. 23-7380645

Всі чеки просимо виписувати на

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd., Philadelphia, PA. 19117

Головна...

(Закінчення зі стор. 1)

У суботу, 1-го листопада, після вечері, присутні оглянули „відеотейп" з важливіших моментів Другої Жіночої Конференції.

В другому дні нарад в неділю, 2-го листопада, прийнято звіти референток СУА та докладно обговорено програму панелів їхніх референтур під час наступної XXI Конвенції СУА, що відбудеться в днях 23-го, 24-го і 25-го травня 1987 року у Клівленді, Огайо. Присутня на нарадах голова Конвенційного комітету Д. Городиська подала вичерпний звіт із підготови до XXI Конвенції. Голова Видавничої комісії Пропам'ятної Книжки XXI Конвенції, Ірина Чайківська, поінформувала присутніх, що оформлення книжки буде віддзеркалювати факт, що XXI Конвенція відбувається у навечеря святкувань 1000-ліття Хрищення України. При тому вона подала реченці надсилання матеріялів для поміщення у книжці.

Прийнято програму XXI Конвенції, що її запропонувала Екзекутива. Поінформовано присутніх, що Екзекутива поробила заходи для видання публіцистичних праць посолки Мілени Рудницької, колишньої голови Союзу Українок в Україні. Рішено, щоб СУА став членом Крайової жіночої партії одної з найстарших жіночих організацій в Америці з осідком у Вашінгтоні.

До комітету підготови святкувань 100-ліття Міжнародної Жіночої Ради, що відбудеться в червні 1988 року, у Вашінгтоні, входить Марта Богачевська-Хомяк, заступниця голови СУА для справ зв'язків, яка теж, як відпоручниця СУА, є одною із чотирьох заступниць голови Крайової ради жінок Америки. СУА активно включиться у ті святкування.

В полудневих годинах всі учасниці нарад взяли участь у Службі Божій та Панахиді, що відбулася у церкві св. Юра з приводу Листопадових Роковин, річниці смерти Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького та пом'янення жертв Великого голоду в Україні.

В часі нарад Головної управи окремо відбулося засідання Номінаційної комісії на XXI Конвенцію. Прийнято цілий ряд ухвал, а о год. 4:30 голова СУА І. Рожанковська закрила наради.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

125

1061-1986

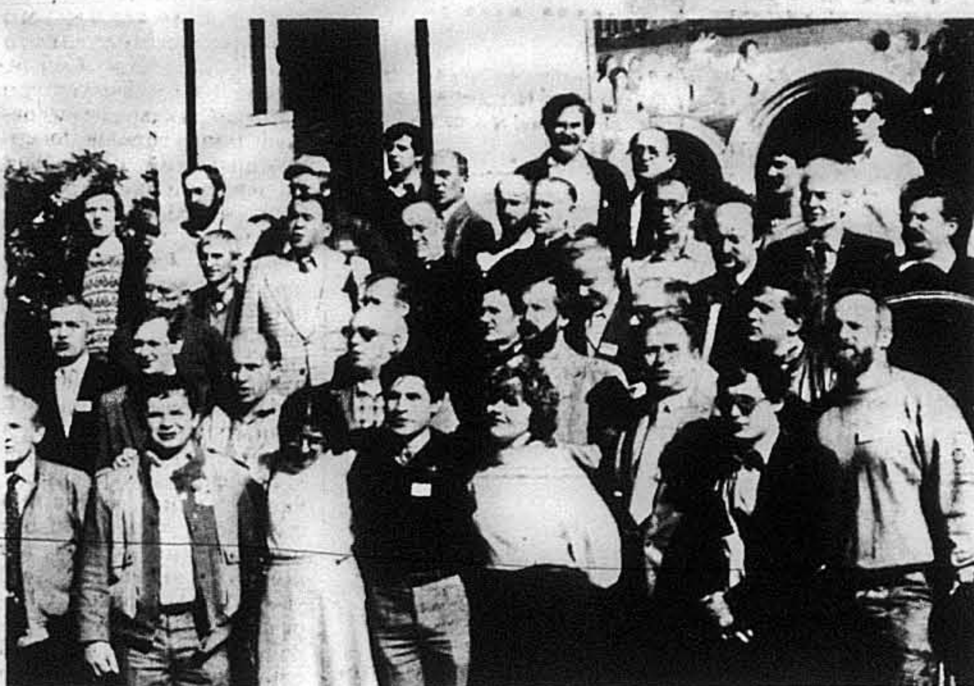
З вдячністю подаємо список осіб, які прислали пожертви на видання збірника праць, присвячених 125-літтю Київської Академічної Традиції:

По 1,000 дол.: Марія Овчинник — в пам'ять чоловіка Михайла; Софія та Олександер Скоп.
600 дол.: Софія Нездь — в пам'ять чоловіка д-ра Миколи Нездійминога.
По 500 дол.: Олена та Іван Коровицькі; вікторія Новотна; Оксана Радиш; Самопоміч в Ню Йорку; Ірена та Богдан Чайківські.
250 дол.: Олена Несіна.
По 200 дол.: Олександер Канюка — в пам'ять батьків; Киянка; Марія Косенко — в пам'ять чоловіка Константина Косенка; Самопоміч в Чикаґо.
172 дол.: Наталя Мойле.
150 дол.: Роман Балтарович.
По 125 дол.: Петро Балей; Оксана Бризгун-Соколик; Б. Годовський; Ада Кулик; Роман Номич.
110 австралійських дол.: збіркова листа. По 20 австр. дол.: О. Комар; Богдан Соловій. По 10 австр. дол.: Олег Голубович; Мирослав Кіналь; І. Рошко; М. Цюрак; Є. Шведченко; В. Шепетюк; Гр. Яковлів. (Аделаїда, Австралія).
По 100 дол.: Марко Антонович; Варвара Бакало; Олекса Біланюк; Христина Воєвідка; Валентин Гаєвський; Уляна та Володимир Дячук; Галина Єфремова; Борис Іваницький; Марія Каплиста; Василь Кий; Дмитро Корнієнко; Федір Корсунь; Михайло Корчинський; Слава Кушнір; Леонід Лиман; Галина Ляґемат; Олекса Мальченко; Василь Надраґа; В. та Л. Неліпа; Стефан Олійник; Анна Пилип'юк; Лідія та Мирослав Прокоп; Самопоміч у Джерзі Ситі; Самопоміч в Рочестері; Тетяна та Юрій Чапленко.
75 дол.: Павло Джуль.
70 дол.: Дмитро Кірев.
По 60 дол.: Святослав Боженко; Іван Новосівський.
По 50 дол.: Лідія та Вадим Андревські; Лев Биковський; Галина Білоус; Катерина та Володимир Воловодюки; О. Головко; Оксана Климович; Роман Кравчук; Володимир Лисий; Орест Лисинецький; Валентина Лімонченко; Алекс Ліст; Іван Манченко; Роман Мороз; Анатоль Новицький; Олександер Одарченко; Володимир Пилишенко; Степан Рапавий; Марія Ржепецька; Марія Савицька; Александра та о. Артем Селепини; Вільям Стан; Володимира та Осип Теслюк; Ярослава та Омелян Томич; Борис Филипчак; Петро Шатун; Мирослав Шкандрій.
По 40 дол.: Надія Ведмідська (Австралія); Осип Данко; Наталія Лукіянович; Олег Федишин.
35 дол.: Василь Рудко.
По 30 дол.: Андрій Аксенів; Валентина Божок (Австралія); Олена та Леонід Гайдамака; Галина Костюк; Оксана Луцька; Іван Макаревич; Богдан Марків; Орест Небеш; М. Петруняк; Святослав Трофименко.
По 25 дол.: Софія Андрушків; Іван Бабій; Урсула та Остап Балабан; Ольга Берч; Христина Блаженко; Ольга Варела; Оксана та Олександер Воронін; Рома та Ігор Гайда; Алла та Михайло Герець; Петро Глутковський; Микола Гнатів; Наталя Горбань; Й. Гречка; Леонід Гусак; Марія Даниш; Микола Дейчаківський; Де ля Кава; Ілля Демиденко; Олександер Діберт; о. Богдан Желехівський; Марина та Юрій Зеленський; Юрій Кишакевич; Роман Коваль; о. Андрій Кущак; Анатоль Лисий; Філярет Лукіянович; Галина й Степан Максим'юк; Любов Марґоліна-Ґансен; Аделя Мірош; Юліян Мовчан; Стефан Ничай; Федір Олійник; Лідія та Роман Осінчук; Іван Панчак; Ганна Пашковська; О. та М. Пежанські; Роман Поритко; Петро Потапенко; Василь Притула; Олена Процюк; Софія Пфлянцер; Іван Решетар; Надія Світлична; Олег Склепкович; Роман Смик; Олександер Стовба; С. і М. Тимяк; Тетяна Торпе; А. Турчин; Олександра Черненко-Рудницька; Б. та С. Шебунчак; Василь Шевченко; Петро Шиприкевич; Оксана та Леон Щур; Теодор Юревич.
По 20 дол.: Антон Адамович; Віктор Вініч; Микола Галів; Володимира та Зіновій Ґіль; Ася Гумецька; Романа та Володимир Диґдало; Данило Дмитренко; Олександер Домбровський; Дарія Каранович; В. Качуровський; Марія Кознарська; Алекс Коновал; Валентина та Юрій Кузьмич; Стефан Куропась; Юрій Кушнір; Софія Лотоцька; Й. Мима; Остап Олесницький; Микола Ромаш; Марта Рудик; Оксана Соловей; Микола Сороколіт; Омелян Тишовницький; Осип Федорика; Валентина Юрченко, та невідомий.
По 15 дол.: Богдан Бродин; Алекс Ліневич; Ніна Михалевич; Осипа Михайленко; М. Мичковський; Лариса Приходько; Олександер Процик; о. Іван Ткачук.
По 10 дол.: Людмила Андрійович; Богдан Артимишин; Люба Артимишин; Марія Безпечна; Олена Бобиляк; Володимира та Роман Василишин; Григорій Гагарин; Семен Гасяк; Дмитро Демидюк; Іван Дорощак; Алекс Зозуля; Сергій Євсевський; Микола Костирко; К. Костів; Семен Михайлишин; Орест Питляр; Михайло Попович; Ніла та Євген Стецьків; Павло Турула; Ольга Цибрівська; Оксана Чикаленко; Лідія та Микола Чорні; Марічка та Євстахій Юркевич; Ігор Яременко.
По 5 дол.: Софія Ґаєвська; Н. Горбулик; Стефанія Нагірна.
2 дол.: Василь Васильків.

ЗА КОМІТЕТ ПО ВШАНУВАННЮ КИЇВСЬКИХ ДІЯЧІВ НАУКИ:

ГАЛИНА ЄФРЕМОВА
ОКСАНА РАДИШ

„Журавлі" в Чикаго

Хор „Журавлі" на тлі собору свв. Володимира і Ольги — „...гей, гей, гей, сльоза прощальна"...

Концертове турне „Журавлів" в Канаді і ЗСА фактично закінчилося 21-го жовтня ц. р. на монтреальському летовищі (Канада). — Журавлі після митної перевірки з молодечим запалом відспівали ще три пісні: „Ґад блесс Амеріка", „Многая літа" — це в поклоні і подяці за надзвичайно гарне і щире прийняття, а бравурною „Сусідкою" попрощались, викликуючи небувалу сенсацію на летовищі, та й... відлетіли.

В пресі появились вже цікаві і вичерпні рецензії, в яких і захоплення, і професійні оцінки хору і концертів в цілому та поодиноких сольових партій і співаків зокрема, признання для праці і техніки диригента, завваження і побажання відносно „підтягнення" хору на ще вищий рівень. (Особливо цінні рецензії О. Бризгун-Соколик, М. Федоріва, В. Барана, Т. Терена-Юськова).

Серед всього написаного не було нічого з Чикаґо, хоч це був важливий етап на журавлиному шляху. Чикаго мало той привілей, що „Журавлі" були тут найдовше, понад дві доби. Було тут і трошки відпочинку, трохи „курації" (були застуджені, болі горла). В Чикаго, як і в Торонто, відбулися два концерти. Фактично було ще два неформальні, але про це далі.

До рецензій і завваг нічого вже додавати не треба. Це, напевно, буде цікава лектура для них (було прохання від них зібрати і післати все, що буде написане). Хочеться, одначе, написати про ті спільні два дні, про враження, про радісні зустрічі і поставити питання, чи крім мистецько-естетичних відчувань залишиться в нас якийсь глибший слід?

В неділю, 5-го жовтня, вполудень під будинок Лайн Тех заїхав автобус з „Журавлями", і вони прямо „з маршу" почали робити пробу, достосовуючися до сцени, до залі. З другого боку, заїхали авта з кавниками з кип'ятком на каву і чай та зі всякими смаколиками. Чикаґський комітет, слідкуючи за „Журавлями", за їх переїздами в неймовірному темпі, подбав про все так, що „Журавлі" сказали „Ми почувалися у вас як у найближчій родині".

Перший концерт о год. 3-ій по полудні: величезна заля (коло 2,000 місць) виповнена по береги, трохи теж і польських гостей. „Журавлі" від самого початку, від легкої, елеґантної появи на сцені полонили серця публіки. Нав'язався дуже добрий контакт. У першій частині максимально зосереджена увага, тиша, як у церкві, щоб нічого не пропустити із знаменитої програми. Незабутнє і, думаю, незнане „Молітесь, братія моя"... (декотрі після концерту перелистували Шевченка, щоб вглибитися ще раз у ці слова...) чудово виконане! Буря оплесків!

В другій частині інший характер пісень змінив настрій слухачів: з великої уважливої поваги перейшов у настрій бадьорий, часом веселий, часом зворушливо сумний. Публіка — виразно „підігріта", бурі оплесків і стоячі овації, коли на сцену вийшов о. митрат М. Бутринський, великий симпатик співу „Журавлів" (часто на радіопограмах церкви свв. Володимира і Ольги можна почути давніші і теперішні награвання „Журавлів"), щоб від імені комітету і чикаґської громади привітати „Журавлів" та подякувати за „духовий пир, який ми щойно пережили". Нав'язуючи до чудово заспіваної М. Щуцькою арії Оксани із „Запорожця за Дунаєм" — „Вість принесіти з рідного краю" - отець сказав: „Ви принесли нам ту вість, бо ви близько України... Ми далеко від батьківщини, тужимо за нею. Ваш спів, як Євшан-зілля подіяв на нас відсвіжуючо... Ми не раз слухали ваш спів на платівках, одначе, ніякий запис не віддає того чару особистої зустрічі, не віддзеркалює глибини вражіння Ми дуже очікували Вас! Ваш спів і ви самі перейшли всі наші сподівання".

Овації, величезний ентузіязм в залі... Сцена вкрилася квітами: пишними кошами від хорів — чоловічого „Сурми", мішаних „Прометея", Славути", парафії св. Андрея, від української церкви св. Йосафата, чудові китиці від поодиноких людей, від комітету, від Н. Н. адоратора М. Щуцької(!) Серед вітань — письмове від сенатора В. Дудича (українського роду). Від губернатора Томпсона привіт склав його асистент від етнічних справ д-р Л. Казанівський і на пам'ятку вручив хорові цікавий подарунок: на камені фраґмент славої Ґеттесбурзької промови Лінколна.

На залі виїмкові гості: учасники з'їзду ярославців, на який прибув і Єпископ Андрій Сапеляк (Арґентина), Владик чикаґський Інокентій і гість Владика Андрій в товаристві чисельних отців і сестер вітали журавлину пісню. Радість, зворушення, ентузіязм... (Особливо зворушлива і надзвичайна була зустріч Владики А. Сапеляка з А. Юрчаком, товаришем з гімназійної лавки. „Я такий щасливий, що почув твій голос, що тебе побачив" — повторяв зворушений Владика. — Де Арґентина, а де Польща, а зустріч у Чикаго!"

Другий концерт о год. 7-ій ввечорі за таким самим порядком: з тою самою програмою і з таким же захопленням. Публіка, хоч була дещо менше чисельна (місця разервовані для Полонії, світили майже пусткою), нагороджувала щедро оплесками поодинокі точки — цілий концерт.

По концерті „Журавлів" чекали родини, знайомі і особи, які забирали гостей у дводенний „полон" — тут багато т. зв. новоприбулих, які знають хор „Журавлів" від самого „уродження". Вже при розподілі вияви надзвичайної сердечности: забракло „Журавлів!" Охочих прийшло більше, деякі „ділилися" гістьми.

Заплянована тура „Журавлів" по Чикаго не відбулася. Деякі таки оглянули це місто зі своїми господарями. Погода стала чудесна. Небеса змилосердились. „Журавлі" їхали до Чикаго, залитого в північно-західній частині повінню. Понеділок був днем належного віддиху і відпочинку. Від год. 4-ої по полудні відкрита їдальня в залі собору свв. Володимира і Ольги, щоб „Журавлі", господарі яких мусіли працювати, могли мати перекуску. Тоді і почалися розмови. Цікавий юний М. Конах — „В мене бас? — Але який бас у мого батька, а який ще в мого діда!" і далі: „Я на другому році студій і я щасливий, що співаю з „Журавлями".

О год 6-ій спеціяльна Літургія в інтенції „Журавлів". Собор виповнений вщерть. Прибули і ті, які не змогли бути на концертах. Після Служби Божої, співаної хором „Прометей", залунав з хорів прекрасний спів хору „Журавлів". Вони заспівали „Отче наш", „Почаївську", „Покаяніє" Веделя, „Під Твою милість" і на кінець многоліття. Хто знає, яка знаменита акустика в соборі, той може собі уявити, як прозвучав цей „небесний концерт". А вже вершком всього було „Під Твою милість!" При їхніх мистецьких піяно і леґатто — це була найчудовіша молитва. Люди слухали з затриманим віддихом і сльозами в очах... Майже всі люди із церкви подались до залі, щоб мати змогу побути ще з „Журавлями"... Цього вечора найбільш дошкульно відчувалось, що дотеперішня заля абсолютно замала (немає ради, треба будувати щось більше). Хтось сказав: „Всі повар'ювали на пункті „Журавлів!" Як добре, що О. Яримович і О. Городиловська, які взяли на себе обов'язок „кормлення", таки вирішили не брати „кейтерінгу" (був би цілковитий провал), а самі з участю багатьох жінок доброї волі і ентузіязму в цей час приготовили гарячу вечерю, приготовляли різні закуски, та ще й на дорогу заладували гаряче меню. У залі — невимушений настрій, без „президіяльного стола", тільки диригенти за одним. „Журавлі" майже за кожним столом, і ще дальше розмови, преріжні вияви сердечности, щирости...

Виімкове шляхетне „варйовання" тривало ще дальше в ніч, в багатьох хатах; закінчилося, коли перед собою свв. Володимира і Ольги (тут був збірний пункт о год. 2-ій по полудні) приїхав автобус. Ще на сходах — спільний знімок, ще пісні маршово-зворушливі. Коли задзвеніли слова пісні „Гей, гей, гей, дорога дальня, гей, гей, гей, сльоза прощальна"... таки сльози забреніли, таки треба було прощатись... І це був кінцевий акорд чикаґських концертів, симфонія почувань. Повертаючись до питання: чи залишиться в нас тут глибший слід? — розважмо: а може б так і тут був „ключ" приятелів-меценатів „Журавлів?" А може посилити зацікавлення „Нашим словом" — журналом, в якому цікаві статті і всі концертування „Журавлів", і не тільки про них, про інші мистецькі одиниці теж. Багато осіб старається звідси пересилати, передавати свої пожертви на будову бурси для українських дітей при школі у Білому Борі. Чи не добре було б, щоб жертводавців було більше? А як маються інші українські школи в Польщі, наприклад, український Ліцей в Лєгніци? В цих школах може і майбутні „Журавлі."

Дозволю собі закінчити цитатою з польської газети „Дзєннік звйонзкови" (переклад власний): „Від самого початку хор „Журавлі" здійснював мрії тисяч українців і показав правдиві здібності українців пов'язувати відвічну традицію музичну (тут хорову — І. К.) з вмінням єднатися в пісні і відроджуватися в ній через спільний спів і спогади."

І. Камінська

ПОМИЛКИ

В статті Андрія Бука „Економічний огляд" („Свобода" ч. 209 з 31-го жовтня 1986 року загальна народна продукція зросла 7/10 відсотка, (а не 7.10 відс.), мануфактурна продукція впала 2.6 відс., а продукція автомобілів 2.2 відс., особисті доходи зросли 3/8 відс. (а не 3.8 відс.). („Свобода" ч. 210 з 1-го листопада 1986 року) має бути: Уряд випустив 10, 20, 50 долярові золоті монети. — Ред.

У ДВАДЦЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Дорогого і Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДА І ПРАДІДА

бл. п. сот. ЮРІЯ ЛУКАЩУКА

буде відправлена

ПАНАХИДА

в церкві Св. Вознесіння, Брод вул., Кліфтон, Н. Дж.
в неділю, 16-го листопада 1986 року

Вшановуючи пам'ять Покійного, складаю пожертви:

1. Набудову Св. Андріївської церкви у Вашінґтоні $250.00
2. На будову церкви свв. Петра і Павла у Ґлен Спей, Н. Й. 250.00

У глибокому смутку —
дружина ОЛЬГА ЛУКАЩУК з Родиною

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що 21-го жовтня 1986 р. відійшов у Вічність

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДО І ПРАДІД

бл. п. інж. ПЕТРО ЯРМАК

урод. 8-го вересня 1895 р. в Кривому Розі, учасник Визвольних Змагань УНР, сотник при 6-ій Стрілецькій Січовій Дивізії (1917-1920).

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 23-го жовтня 1986 р. в українській католицькій церкві св. Володимира Великого, Ютика, Н. Й. Тіло Покійного спочиває на церковному кладовищі.

В глибокому смутку:
дружина — ОЛЬГА
син — ВОЛОДИМИР з дружиною
донька — НАТАЛКА з мужем
внуки і правнуки

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР італійського уряду Беттіно Краксі зарядив слідство, після того, як він довідався, що американці правдоподібно без дозволу центрального італійського уряду, вживали італійську пристань для причалювання кораблів зі зброєю, амуніцією і запасними частинами, призначеними для Ірану. Заява Краксі і зарядження урядового слідства цієї справи виразно говорить, що уряд в Римі нічого не знав, або не хотів знати, про секретні петрактації американців з режимом аятолли Хомейні, — кажуть політичні спостерігачі.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА Джордж Шулц заявив кореспондентам в Ґватемалі, що він, відбуваючи поїздку по країнах Південної Америки, знайшов серед них чимало приятелів З'єднаних Стейтів Америки, а це розходиться з совєтською і нікараґуанською пропаґандою, яка твердить, що Південна Америка у принципі ворожо ставиться до політики ЗСА і перегонів в озброєнні. При тому Шулц сильно критикував політику сандіністів в Нікараґуа і заявив, що ЗСА стремітимуть до здемократизування системи в Нікараґуа. Не зважаючи на оптимізм Шулца, деякі делеґати передбачують, що делеґати, на конференції Організації американських держав приймуть резолюцію з критикою політики ЗСА в Центральній Америці.

У ЗВІДОМЛЕННІ, ОПУБЛІКОВАНОМУ Організацією Об'єднаних Націй у справі Афганістану, говориться, що тамошній комуністичний уряд і совєтські окупаційні війська ведуть жорстоку політику нищення афганського народу. До цієї жорстокої політики і тактики належать також часті бомблення совєтським летунством цивільних поселень і розсіювання експльозивних „забавок", які перетворили в інвалідів тисячі афганських дітей й молоді. У звідомленні говориться також про тортури у в'язницях, про 10,000 збомблених осель, 12,000 вбитих селян тощо. Звідомлення приготовив з рамени Комісії прав людини при ОН, австрійський вчений Фелікс Ермакора.

ПОВІДОМЛЕННЯ
для всіх відділових секретарів і урядовців!

Всі відділи УНСоюзу, які бажають влаштувати

СВЯТА СВ. МИКОЛАЯ чи РІЗДВЯНІ ПРИЙНЯТТЯ

можуть контактуватися з головним предсідником УНС

д-ром Іваном Флисом

під адресою:

John O. Flis, *Supreme President*
Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Д-р Л. Скорин—очний спеціяліст у Чикаґо

Українська спільнота в Чикаґо збагатилася ще одним очним спеціялістом-хірургом д-ром Леонідом Скорином. Він є сином Надії та Леоніда Скоринів, відданих учителів українознавчих шкіл у Чикаґо.

Молодий Леонід здобув середню освіту у Чикаґо і закінчив із відзначенням школу українознавства при катедрі св. Володимира. Вищі курси української мови вивчав в Іллинойському університеті.

Університетські студії закінчив також з відзначенням в університеті Де Пол, де в 1978 році одержав ступень бакалявра з біології. Після цього розпочалися його професійні студії. У 1982 році одержав другий бакалянрат з ділянки очних наук, і в тому ж році—диплом доктора оптометрії.

Одниче, амбітний наш колеґа цим не задоволився, бо хотів стати лікарем-офталмологом та хірургом. Тому працюючи доривочно як оптометрист, він записався на стисло медичні студії при Чикаґськім коледжі остеопатичної медицини. Під час цих студій належав він до товариства Сіґма Сіґма Фі та одержав старшу клінічну премію в офталмології.

Д-р Л. Скорин

Восьмого червня цього року він закінчив успішно медичні студії і одержав другий свій диплом, цим разом диплом доктора остеопатичної медицини.

Тепер д-р Леонід Скорин відбуває практику в Оклагома остеопатичному шпиталі в місті Талса.

Складаємо велике признання і гратуляції його батькам, а молодому колезі бажаємо якнайкращих успіхів у його професійній праці та в його житті.

Д-р Павло Пундій

Листопадові роковини в Олбанській Окрузі

В неділю, 2-го листопада ц. р., в українських католицьких церквах у Вотервліті, Коговзі і Трою священики виголосили проповіді про сл. п. Митрополита Андрея Шептицького та відправили Панахиди за спокій його душі у 42-гі роковини його смерти. В год. 3-ій по полудні в церкві св. Миколая у Вотервліті о. митрат В. Андрушків, о. декан Т. Гуманицький і о. О. Кенезь відправили соборну панахиду за Митрополита Андрея і за всіх поляглих героїв в обороні української землі.

Під протекторатом Окружного комітету відділів УККА Олбанської Округи Об'єднання українських ветеранів відбуло Листопадову академію в залі Українського Клюбу у Вотервліті. Відкрив її голова Об'єднання дивізійник В. Боднар, що запросив о. митрата В. Андрушкова провести молитву. Потім він провів апель ветеранів і організацій молоді—Пласту і СУМА. Листопадівець І. Дурбак прочитав Листопадовий наказ. Однохвилинною мовчанкою і повставши з місць присутні вшанували пам'ять поляглих героїв. Вкінці відпсівано разом гимн УСС—„Гей, у лузі червона калина".

Упівець Д. Хорват прочитав змістовну доповідь про Рік Українського Воїна і Листопадовий Чин. Сумівка Христя Хорват прочитала листопадову поему „Голос духів". Жіночий хор 99-го Відділу СУА у Вотервліті під керівництвом Я. Кушніра проспівав чотири пісні: „Виростеш ти, сину", „Степом", а пізніше „Не здавить ворог нас" і „Вперед". Сумівець Михась Савків прочитав поему Т. Шевченка „Іван Підкова", пластунка Надя Боднар прочитала поему О. Олеся про участь жіноцтва в боях за рідний край „Доні України".

Голова В. Боднар подякував усім виконавцям програми та гостям. Українським національним гимном закінчено академію при виповненій залі українцями з цілої околиці. Сцена була відповідно прикрашена.

Вкінці о. В. Пашко, парох парафії УПЦ у Трою, заповів, що в середу, 12-го листопада, прибуде до Трою Владика Антоній, який відправить в 7-ій год. вечора Молебень у намірені Івана Дем'янюка в церкві св. Миколая у Трою, потім матиме доповідь в залі Українського Дому, у Трою, 291 Друга вулиця. Він запросив усіх прибути, щоб причинитися до оборони невинного українця.

Учасник

Гарвардський...

(Закінчення зі стор. 2)

української науки й культури.

УНІГУ не сповнив різних сподівань української громади. Поперше: за понад 20 років існування не підховав обіцяних адептів української науки на „гарвардському" рівні. Дотеперішні професори — катедри української літератури в Гарварді й катедри історії в торонтонському університеті обсаджені з рекомендації УНІГУ не пішли по лінії потреб української науки.

Також науковці які стоять в проводі праці УНІГУ, розминаються інколи з інтересами української науки й української справи. Минулого року в журналі „National Geographic" появилася стаття на тему Київської Руси і введення Христової віри князем Володимиром Великим. Автор статті, покликаючися на авторитетні інформації видатного візантолога з Гарварду, написав, що російський князь Владімір охрестив Росію в 988 році. Згаданий візантолог не заперечив, ані не спростував цієї невірної, незгідної з історичною правдою і шкідливою для української справи інформації.

Видно, що стаття викликала реакцію з українського боку, бо незабаром в тому самому журналі появилася друга стаття на таку саму тему, в якій автор, не покликуючися вже на ніякий авторитет, став лявірувати й „засвітив Богові свічку й чортові огарок" та „помішав горох з капустою", переплутуючи туманно Київську Русь то з Україною, то з Росією. Незорієнтований англомовний читач після прочитання такої саламахи залишився такий самий мудрий, яким був перед її прочитанням. Я довідався, що стаття була інспірована українським Гарвардом.

Початкові трудноші, недорозуміння, помилки бувають у всіх справах на велику міру. Треба сподіватися, що навчені досвідом чолові репрезентанти української історіографії й літературознавства поставляться серйозно з точки зору української історичної школи до питання Київської Руси, як колиски новітньої України та до питання введення християнства в Україні.

Тоді Гарвардський Проєкт може сподіватися беззастережної підтримки громадянства, яке ніколи не відмовляється від жертвенности на корисну всенаціональну дію.

З болем серця писав я цю статтю. Я писав її без зломіріння, а навпаки, з бажанням допомогти цьому необхідному з наукового, національно-культурного й релігійного погляду задумові, який має в нас так мало зрозуміння та зазнає стільки „вольних і невольних" трудноців і перешкод.

Що моя інтенція щира, хай послужить факт: ще далеко до написання цієї статті я з дружиною склали на здійснення видання корпусу досекулярної літератури 1,000 долярів.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЮЛІЯ БРЕЛИК, член УНС Відд. 31-го ім. свв. Кирила і Методія в Ст. Клер, Па., померла 4-го серпня 1986 року на 64-му році життя. Нар. 21-го серпня 1922 року в Ст. Клер, Па. Членом УНС стала 1940 року. Залишила у смутку брата Йосифа, сестру Анну, сина Чарльса. Похорон відбувся 8-го серпня 1986 року на цвинтарі св. Трійці в Ст. Клер, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Стець, секр.

ОМЕЛЯН БІЛИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 32-го ім. Олега Ольжича у Філядельфії, Па., помер на 64-му році життя. Нар. 1922 року в селі Мохнати, Україна. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку синів Богдана і Володимира та внуків. Похорон відбувся 30-го серпня 1986 року на цвинтарі Св. Марії у Факс Чейсі, Філядельфія, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Володимир Яців, секр.

ІВАН ЦИБУЛЬСЬКИЙ, член УНС Відд. 236-го в Sayre, Pa., помер 25-го вересня 1986 року на 93-му році життя. Нар. 1893 року в Києві, Україна. Членом УНС став1925 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина Богдана, доньку Галину Еплстін, 5 внуків, 5 правнуків, племінників і племінниць. Похорон відбувся 27-го вересня 1986 року на цвинтарі Тіоґа Пойнт в Атенс, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло І. Шкирпан, секр.

АННА БІЛЕНЬКА, член УНС Відд. 372-го ім. Івана Франка в Плейнфілді, Н.Дж., померла 28-го вересня 1986 року на 87-му році життя. Нар. 20-го травня 1899 року в селі Ґрозова, повіт Добромиль, Україна. Членом УНС стала 1935 року. Залишила у смутку дочок: Марію, Юлію, Дарку, Галю і трьох зятів; синів Михайла і Стефана з дружинами, 14 внуків і 10 правнуків та дальшу родину. Похорон відбувся 1-го жовтня 1986 року на цвинтарі Сакрет Гарт в Савт Плейнфілді, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Софія Лонишин, секр.

ФРАНК А. ФЕДОШ, член УНС Відд. 65-го ім. св. Володимира в Елізабеті, Н.Дж., помер 17-го вересня 1986 року на 82-му році життя. Нар. 1904 року в Елизабеті, Н.Дж. Членом УНС став 1931 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина Ричарда, доньку Джіну Кимак, братів Михайла, Петра, сестер Марію, Анну, Еву, п'ять внуків і одного правнука. Похорон відбувся 20-го вересня 1986 року на цвинтарі Розгилл в Линден, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

А. Смит, секр.

МЕРІ ЛЕНДҐРІН, член УНС Відд. 47-го ім. Ольги Басараб в Бетлегемі, Па., померла 9-го вересня 1986 року на 72-му році життя. Нар. 1914 року в Неф., Огайо. Членом УНС стала 1970 року. Залишила у смутку трьох синів — Івана, Роберта і Річарда, 5 сестер і 3-ох братів, трьох внуків і одного правнука. Похорон відбувся 12-го вересня 1986 року на цвинтарі парохії Бетлегем у Геллертавн, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

АНТОНІНА МІСКЕВИЧ, член УНС Відд. 238-го ім. Евгена Коновальця в Бостоні, Масс. померла 31. серпня 1986 року на 79-му році життя. Нар. 15-го серпня 1907 року в Києві, Україна. Членом УНС стала 1961 року. Залишила у смутку Володимира і Ларису Дяк з родиною і багато приятелів. Похорон відбувся 2-го вересня 1986 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять

Анна Ремик, секр.

МИХАЙЛО ЧЕТИРКО, члн УНС Відд. 231-го в Кемдені, Н.Дж., помер 23-го серпня 1986 року на 80-му році життя. Нар. 1907 року в Білорусії. Залишив у смутку дружину Марію, доньку Лярису Галушку з мужем Тарасом, сина Юрія з дружиною Марією і 4-ох внуків. Похорон відбувся 27-го серпня 1986 року на цвинтарі Св. Марії в Белмар, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 14-го ГРУДНЯ 1986 р.

Фініксвілл, Па. Річні збори Б-ва свв. Петра і Павла 321-го Відд., о год. 1-ій по пол. в парохіяльній залі. Уряд Відділу просить всіх членів прибути на ці збори. На порядку нарад: звіти урядовців та контролерів та вибір урядовців на черговий рік. Проситься членів вирівняти належні вкладки за цей рік. — І. Підгайний предс., М. Лісовський, касир, Д. Цюх, секр.